

شماره ۱۷

هوالله

ای پروردگار ای کردگار مانعه کاریم و تو آمرزگار و ما مُقصّریم و تو
بزرگوار هرچند عصیان مانند دریای بی پایان ولی عفو و غفران
تو اعظم از آن. چون نور بخششت بد رخداد ظلمات عصیان هر
چند تاریک و حالک باشد ظلّ زائل گردد و چون ماءطهور از
ملکوت ای ربّ غفور نازل شود اوساخ خطا هرچند عظیم باشد
مفقود گردد و سیّرات بدّل به حسنات موفور شود ای خداوند
این بندِه مُستمند را با وح بلند برسان و این عبود مسکین را در
درگاهِ أحد پیت پناه ده هرچند پرگناهیم در حوارِ رحمتِ کبریٰ
مأوى بخش زیرا تو بخشند و مهریانی و عفو و غفور بر اهل جهان.
آنچه سزاوارِ رحمت است شایان فرما و آنچه لا یق عِنایت است
مبذول دار توئی رحمن توئی بزدان توئی حنان توئی مثان.

ع

ص ۹۰ مجموعه مناجات جلد ۲

- ۱- مناجات ای پروردگار ای کردگار مانعه کاریم
- ۲- لوح "ای شمعهای دست افروز جمال مبارکه" و "آثار سدره" وجود امانت و دیانت ..."
- ۳- کلمات مکونه
- ۴- مبادی روحانی (تطابق دین با علم و عقل) قسمت اول
- ۵- تاریخ حیات حضرت بهاءالله
- ۶- حیوّه بهائی (وجوب احترام و رعایت والدین)
- ۷- احکام (تعلیم و تربیت)
- ۸- بشارات
- ۹- عربی درس هفتم

هوالله

ای شمع های دست افروز جمال مبارک، الحمد لله بنور معارف روشنید و در اکتساب فضائل در نهایت جهاد و همت. مقبول درگاه جمال ابهائید و شیرخواران شدی علوم و فنون در مکتب تربیت. از خدا خواهم که چنین در علوم مهارت یابید که شهیر آفاق گردید و سعی راهل اشراق شوید. سبب عزت امرالله گردید و مظہر الطاف جمال ابهی شوید و علیکم البهاء الابهی.

ع

جلد اول مناجات های اطفال ص ۴۰

آثار مبارکه

حضرت بها «الله میفرمایند :

* " اشعار سده ره وجود امانت و دیانت وصدق وصفا و أعظم از کل، بعد از توحید حضرت باری جل و عز مراءات حقوق والدین است در جمیع کتب الهی این غفره مذکور و از قلم اعلى مسطور آن آنظر و ما آنزله الرَّحْمَنُ فِي الْفُرْقَانِ (۱) ، قُوْلُهُ تَعَالَى : " وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئاً وَبِالِّوَالِدَيْنِ إِحْسَاناً " (۲) ملاحظه نمائید احسان بوالدین را باتوحید مفروض فرموده طوبی لکل عارف حکیم بشهد و بیری و بقرء و بعترف و بعمل بما آنزله الله فی کتب القبل و فی هذا اللوح العظیم . . . " (۳)

صفحه ۳۹ مائد آسمانی جزء هشتم

* ای پسران من

ترسم که از نفمه ورقاً نیپن نبرده بد یار فنا راجع شوید و جمال
گل ندیده بآب و گل بازگردید.

ورقاً : کبوتر (کنایه‌ای از مظاهر مقدسه‌الهیه)
فناً : نیستی

ای دوستان

بجمال فاشی از جمال باقی مگذرید و بخاکد ان ترابی دل مبندید.

جمال فانی : مقصود دلبستگی به امور ظاهری و مجازی

جمال باقی : زیبائی همیشگی "جمال قدم"

خاکد ان ترابی : کنایه از دنیا

حضرت بهاءالله در لوح ناپائون در معنی دنیا بیاناتی میفرمایند
که مضمون آن بفارسی چنین است:

(... بگو دنیا عبارت از اعراض و انکار شما از مطلع و حیر الهی
است و روآوردن شما به چیزی که نفع نمیرساند بشما و آنچه که امروز
شما را از جانب خداوند بازدارد آن اصل دنیا است د وری کنید
از آن وندیگ شوید به مظہر امرالهی (...))
مولانا میگوید :

چیست دنیا از خد اغافل شدن
نى قماش و نقره و فرزند و زن

تطابق دین با علم و عقل - قسمت اول

اهل بهاء باتوجه به تعالیم مبارکه معتقدند دین و علم و عقل
هم آهنگ بوده و باید یگر تطابق دارند، چون علم و عقل از اثرات
روح انسانی است و روح مانند آشیعه ساطعه از عالم حق است. از
طرفی موسیّین ادیان نیز مظاهر الهیه هستند بنابراین اصل
هر سه بعالم حق مربوط می‌شود بنابراین چطور ممکنست با هم تضاد
داشته باشند؟ در حقیقت ادیان الهی مُرْجِعِ علمند خطابه مبارک
حضرت عبد البهاء این اعتقاد دیانت بهائی را بخوبی مذکور می‌سازد.
قوله الاحلى : (دین و علم توأم است) اگر مسئله‌ای از مسائل دین
بحقیقت مطابق عقل و علم نباشد آن وهم است زیرا ضد علم جهل
است اگر دین ضد علم باشد جهل است اگر مسئله‌ای از طور عقل
کلی الهی خارج، چگونه انسان قناعت کند آنرا اعتقاد عامیانه
باید گفت. (اساسی که جمیع انبیاء گذاشته‌اند حقیقت است و آن
یکی است و همه مطابق علم است مثلاً) وحدانیت الهی است این
مطابق عقل است یانه روحانیت انسانی است... نیت صادقه
است صدق و امانت و فواید مطابق عقل است یانه... شهذیب
اخلاق مطابق عقلست و هیچ اختلافی در آن نیست... پس جمیع
عقایدتان را تطبیق کنید، تعلم مطابق دین باشد زیرا دین انسان
را بالی است و علم بال دیگر، انسان بد و بال پرواز می‌کند ببال
واحد پرواز نتواند جمیع تقالید ادیان مخالف عقل و علم است نه

(۲) ظهور حضرت موسیٰ چگونه سبب پیشرفت قوم یهود گشت و آوازه دانشمندان اسرائیلی به گوش ساکنین نقاط دوردست جهان آن روز رسید و فلاسفه یونان مانند سقراط و فیثاغورث به اراضی مقدّسه جهت کسب علم رفتند و سپس به موطن خود مراجعت نموده سبب ترقی یونانیان گشتهند.

سوم — بنایه اعتقاد اهل بهاء علم موهبتی است الهی ملاحظه کنید بیان حضرت عبد البهاء چه آرجی برای علم قائل شده است، میفرمایند :

"اعظم منقبت عالم انسانی علم است زیرا کشف حقائق اشیاء است."

خطابات اروپا و آمریکا

ص ۲۰۷

حقیقت ادیان خطابات جزء اول ص ۱۵۵
در راه مسئله تطابق دین و علم و عقل توجه به نیکات زیر ضروری است.
اول چهار بخشی علماء و دانشمندان ادیان رامخال فی علم انسانی د
بحث در این باره بسیار طولانی است فقط چند مورد ذکر میشود :

(۱) این دسته از علماء و دانشمندان اساس و اصول ادیان را نادیده گرفته فقط برخی خرافات را که بتدریج در تمام ادیان گذشته وارد شده است، اصل دین دانسته لهذا آنرا مطابق با علم نیابتی اند و ناگزیر به مخالفت شده اند.

(۲) متشابهات در کتب الهی را در رنیافته فقط به ظاهر کلمه توجه کرد هاند و آنرا بی معنی و نادرست پند اشتهاند در حالیکه متشابهات دارای معانی لطیفة روحانی است و در مقصد اصلی آن احتیاج به کسب تبحر و اطلاع و مطالبه دارد.

دوم — تاریخ ادیان بخوبو نشان میدهد که مذهبیت الهی چگونه سبب پیشرفت علوم و فنون گشده است. برای اثبات این مدعای بی دو نمونه و شاهد زیر توجه فرماید :

(۱) ظهور دیانت اسلام سبب ترقی آعراب کرد، حبّال‌تی بسیار بسیار میبودند، شد و چنان ترقی و پیشرفت نمودند که تئوریها و علم فلسفه و دانشمندان را تکمیل نمودند. مدارس اسلامی مرکز تحقیق و تدریس علوم و فنون گشت و از اروپا برای تحصیل به مراکز اسلامی روی آوردند.

تاریخ حیات حضرت بهاءالله ایام هجرت د رسليمانیه

مهاجرت حضرت بهاءالله بجبل کردستان در ماه رجب از سال ۱۲۷۰ مطابق با ۱۰ آوریل سال ۱۸۵۴ پس از یک سال ورود به بغداد واقع گردید که از منزل رسليمان غنائم کمحل سکونت آنحضرت بود با اتفاق ابوالقاسم همدانی از اصحاب ناگهان هجرت اختیار فرمودند و مدت دو سال، این هجرت بطول انجامید راجع باین هجرت و مشقات وارد آن ایام در کتاب مستطاب ایقان کشش سال بعد از مراجعت ارسليمانیه در بغداد با فخر جناب حاج سید محمد خالی اکبر حضرت اعلی نازل گشته چنین میفرمایند:

"اگرچه در این ایام رائحة حسدی وزیده کد قسم بمرتب وجود از عیب و شهود که ازاول بنای وجود عالم با اینکه آنرا آولی نه، تا حال چنین غل و حسد وبغضائی ظاهرنشده و نخواهد شد. چنانچه جمعی که رائحة انصاف را شنیده اند، رایات نفاق برافراخته اند و بر مخالفت این عبد اتفاق نموده اند و از هرجست رحمی آشکار و از هرسفت تیری طیار با اینکه با احدی در امری افتخار ننمود و - بنفسی برتری نجستم مع هرنفسی مصاحبی بودم در زیارت مهریان و رفیقی بغايت برد بار و رايگان، با فقراء مثل فقراء بودم و با علماء و عظامه در کمال تسلیم و رضا، مع ذلیک "فَوَاللُّهُ أَكْرَمُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ" با آنهمه ابتلاء و بأساء و ضراء، که از آعداء و اولی آلتیاب وارد شد،

نزد آنچه از احباب وارد شد معدوم صرف است و مفقود بحث باري چه اظهار نمایم که امكان را اگر انصاف باشد، طاقت این بیان نه و این عبد در اول ورود این ارض چون فی الجمله بر امورات مخدشه بعد اطلاع یافتم از قبل مهاجرت اختیار نمودم و سرد رپیا بانهای خفران نهادم و دو سال وحده در صحراء هجریس بردم و از عین من عین جاری بود و از قلب بحور دم ظا هر چه لیالي که قوت دست نداد و چه ایام که جسد راحت نیافت و با این بلایا نازله و رزای ای متواتره "فَوَاللَّهِ نَفْسِي بِيَدِهِ" کمال سرور موجود بود و نهایت فرح مشهود زیرا که از ضرر و نفع و صحت و سُقُم نفسی اطلاع نبود بخود مشغول بودم و از ماسوئی غافل و غافل از اینکه کمند قضای الهی - آوسع از خیال است و تیر تقدیر او مقدس از تدبیر سر را از کمند ش نجات نه وارد هاش را جز رضا چاره ای نه قسم بخدا که این مهاجرت را خیال مراجعت نبود و مسافرتم را امید مواصلت نه و مقصود جز این نبود که محل اختلاف احباب نشوم ومصدر انقلاب اصحاب نگردم و سبب ضرر احده نشوم و علت حزن قلبی نگدم غیر از آنچه ذکر شد خیالی نبود وامری منظور نه اگرچه هرنفسی محملی بست و بهوای خود خیالی نمود باری تا آنکه از مصد رأی حکم رجوع صادر شد ولا بد" تسلیم نمودم و راجع شدم دیگر قلم عاجز است از ذکر آنچه بعد از رجوع ملاحظه شد". ص ۱۹۳ ایقان و در آن محل خود را بنام درویش محمد ایرانی معروف ساختند

وبیشتر اوقات در کوه سرگلو تنها اقامت فرموده و گاهی برای حمام بشهر سلیمانیه تشریف آورده در خانقاہ معروف به خالدیه در حجره مخصوص یک شب توقف و مراجعت میفرمودند ابوالقاسم همد نیز هفتادی یکبار لوازم وما یحتاج جهت هیکل مبارک تهیه نموده بآن نقطه برده و مراجعت مینمود. اوقات مبارک در آن پناهگاه براز و نیاز و مناجات بد رگاه رب بی انباز و اذکار الهیه میگذشت و معلوم است که آن قلبِ ملهم الهی تاچه اند ازه محزون و متاثر بود که میفرمایند: "از عیونِ عیون جاری بود وا ز قلب بحورِ مظاهر" زمانیکه حضرت بهاء اللہ بسلیمانیه ورود فرمودند کسی از اسرار الهی که در آن وجود مبارک نهفته بود آگاه نبود بر حسب اتفاق یکی از تقریراتِ کتبی آن حضرت بدست یکی از مریدان شیخ اسماعیل که از مراسیدِ صوفیه بود افتابه و او نزد شیخ ورقای خود، آن نوشته را ارائه داد و شیخ مزبور با تلامیذه خود نزد آن حضرت شتافت شیفته بیان و تبیان گشته تدریجاً "از حضور آن حضرت استفاده مینمودند تاروزی تقاضا نمودند مُعِضلاتی که در کتاب فتوحات مکیه تألیف شیخ مُحَمَّد الدّین عربی است برای آنها بیان فرمایند فرمودند من کتاب شیخ مزبور را ندیده ام ولی بحول و قوّه الهیه آنچه آرزوی شماست برآورده میشود لذا هر روز صفحه‌ای از آنرا در حضور مبارک قرائت نموده و آن حضرت نوعی مقصود واقعی مُولّف کتاب را تصریح و مشکلات را حل میفرمودند که باعث تعجب همه گردید

به تعریف و تمجید پرداخته مجذوب آن بیان و گفتار شده آنچه میفرمودند بادل و جان می‌پذیرفتند و زمانی تقاضا کردند قصیده‌ای بردا یاف قصیده تائیه ابن الفاریض که نزد آنها اهمیت خاصی داشت وکسی تا آنوقت مانند آن نیاورده بود برشته نظم بیاورند. لذا دوهزار بیت انشاء فرمودند که یکصد و بیست و هفت بیت آنرا انتخاب و اجازه انتشار آنرا فرمودند که معروف است به "قصیده عز ورقائیه" نزول این آبیات طوری آنها را مجذوب نمود که همه یکدل و یک زبان اعتراف به مضامین عالیه و حقایق مندرجه در آن نمودند رفته رفته این آثار در آن صفحات شهرت تامة یافت و اکثر علماء و مشایخ و مراسید صوفیه و طلاب علوم دینی در سلیمانیه و کرکوک بحضور آن حضرت شتافتند و چه مقدار حُجُباتی که بر افکار آنها مستولی شده بود برداشته و بقیه احترام مینمودند که عددی از آن حضرت را اولیاء الله دانسته وبعضی صاحب علوم الهی و جمعی نیز مقام نبویت درباره آنحضرت قائل بودند و شهرت آنحضرت طوری در آن دیار پیچید که تمام اهالی از عالم و عامی وصفیر و کبیر احترامات فوق العاده بجا می‌آوردند و از این جهت نام جمال مبارک (درویش محمد) مشهور شد و بحسب خواهش عرفای آنجا آثار دیگری نیز بعربی و فارسی از قلم مبارک نازل گردید چنانچه بعداً در بغداد رساله هفت وادی در جواب سؤال شیخ محبی الدین قاضی خانقین و رساله چهار وادی در جواب شیخ عبد الرحمن کرکوکی که

سرحلقه عرفا بود نازل گردید و بعد از گذشتن دو سال به بغداد مراجعت فرمودند (۱۶ رجب از سال ۱۴۷۲ هجری مطابق با ۱۹ ماه مارس از سال ۱۸۵۶ میلادی) خلاصه اوضاع و احوال اصحاب د رغبیتِ جمال‌مبارک د رنتیجهٔ آعمالِ فضیع در نهایت ذلت و مسکن و همیشه مورد شتم و طعن دشمنان قرار گرفت بطوریکه از امرالله اشی باقی نماند و با بیان ایران نیز از هرسود چار ظلم و سیاست عمال ناصرالدین شاه گشته و هریک که برای زیارت به بغداد می‌آمدند و آن اوضاع پریشانرا میدیدند در نهایت تاثر و حزن و آنده هم راجعت می‌کردند ملام محمد نبیل زرنده که در آن ایام در ایران سیر و سفر نموده چنین می‌نویسد :

(سراج امرخاموش و اربابِ دواعی در جوش و خروش و نظم امرالله پریشان و محبین و مخلصین سرگردان و نالان و در مدینه قزوین مؤمنین بچهار فرقه منقسم و انصراط بیان منحرف)

در اینحال پُرپال که جمع اصحاب در شرف پراکندگی و امرالله د چار اضمحلال گردیده و از همه جا قطع امید شده بود و از هیکل مبارک اشی ظاهر نبود حادثه‌ای رخ داد که احبا از محل هجرت آنحضرت مطلع گردیدند و آن واقعه این بود که بواسطه اعضاء قونسولگری ایران خبری شنیده شد که ابوالقاسم نام همدانی درین راه بدست مأمورین سَرحدَی ایران مقتول و در حالیکه نیمه جانی داشته وصیت نموده است که آشیاء و اموالش را بد رویش محمد ایرانی

ساکن سرگلو در سلیمانیه تسليم نمایند این خبر که بعائمه مبارکه رسید ملتّفت شدند که در رویش محمد مذکور حتّماً "جمال‌مبارک" میباشد زیرا ابوالقاسم همدانی نیز از همان موقع مهاجرت جمال‌مبارک ناپدید شده بود لذا دونفر از اصحاب دلیر عرب شیخ سلطان وجوداد با عرائض تصرّع وزاری احبا واستدعای مراجعت و تعهد در اطاعت اوامر مبارک عازم آنحداد شدند و آنقدر در حضور مبارک اصرار والجاج نمودند که با نسبیم عنایت الهی وزیدن گرفته و هیکل مبارک فضلاً "علی آلا خیار قبول فرموده به بغداد مراجعت فرمودند.

مراجعةت آن حضرت به بغداد

در اثر مراجعت حضرت بهاء الله به بغداد روح جدیدی در کالبد افسرده آن جمیعت سرگشته و حیرت زده دمیده شد حال پُرپال اصحاب را پس از مراجعت در لوح مریم چنین می‌فرمایند :
نفسی چند مشاهده شد بیرون و پیشمرده بلکه مفقود و مرده حرفی از امرالله مذکور نبود و قلبی مشهود نه لذا صلای عام داده شد و در بیتِ مبارک بروی یار و اغیار گشوده گشت و مردم از هر طبقه علماء و عرفا و حکما و شاهزادگان ایرانی وغیره و مأمورین دولت عثمانی جهت تحقیق امر بحضور مبارک مشرف شده و از هرگونه مسائلی سئوال نموده و جواب می‌شنیدند با بیان نیز که بشارت مراجعت مبارک را شنیدند از هرسو رویه بغداد نموده در چهوار

بیت مبارک سکونت اختیار نمودند و بکار و کسب پرداختند و آنان
که محروم از تشرف بحضور بودند عرايض و مستعدیات خود را کتبای
عرض نموده بصدد ور جواب نائل میگشتند و بسیاری از احبا پس از
تشرف به ایران مراجعت کرده آیات والواح صادره را که از حد شماره
خارج بود منتشر میساختند ذهاب و ایاب به بفاداد مُستَمِرگردید
وصیت امراض که از آذهان فراموش شده بود و مرتبه بلند و از هر
سو آثار علوّ و عظیمش نمایان گشت و نفوی مانند حاج سید محمد
حال اکبر حضرت نقطه اولی در سفر خود بعثبات مُشرّف شده ولوح
حالویه که بعد از "به کتاب ایقان" نامیده شد با فخار اونازل گشت.
در لوحی چنین میفرمایند: "بعد از ورود، باعانت الهی و فضل و
رحمت رئائی آیات بمثل غیث هاطل نازل و با طراف ارض ارسال
شد و جمیع عباد را، مخصوصاً این حزب را بموعظ حکیمانه و نصایح
مشفیقانه نصیحت نمودیم و از فساد و نزاع و جدال و مُحاربه منع کردیم
تا آنکه از فضل الهی غفلت و ندادنی به برود انایی بدال گشت و
سلام پارصلاح".

ص ۲۶ لوح شیخ نجفی

حيات بهائي

وجوب احترام ورعایت والدین

در جمیع ادیان و شرائع الهی و در تمام قوانین مدنی رعایت و
احترام والدین بنها ی است شدت توصیه و تأکید گردیده و این امر یکی
از اركان مهمه اخلاق و انسانیت بـشمار آمده است. زیرا اسـ اساس
هیئت اجتماعیه بـشریه عائله است و شالوده این بنای مهم وقتی
کاملاً مـحکم و مـتنین خواهد بـود کـه در محیط خانواده احترام و مقام
و قدر و مـنزـلت پـدر و مـادر کـه در رکـن عظیم خانواده بـوده و هـستـنـد
محفوظ و مـصنـون مـانـد و از هـر تجاوز و تـعـدـی و تـقلـیـل و تـخفـیـف ایـمـن
باـشـد. اگـر کـسـی بـخـواـهـد اـسـاسـ اـجـتمـاعـیـ رـا مـتـزلـلـ و وـیرـانـ کـنـد
و مـلـتـیـ رـابـهـ دـرـکـاتـ فـنـاـ وـنـیـسـتـیـ سـاقـطـ نـمـایـدـ وـقـومـ وـجـمـعـیـتـیـ رـا بـهـ
دارـ آـلـبـوارـ کـشـانـدـ هـیـچـ رـاهـیـ کـوتـاهـتـرـاـ زـانـحـلـ خـانـوـادـهـ نـبـودـهـ وـ
نـیـسـتـ وـبـرـایـ تـجزـیـهـ عـائلـهـ بـهـتـرـینـ وـسـیـلـهـ هـتـکـ حـیـثـیـتـ وـعـدـ رـعـایـتـ
حـرـمـتـ وـمـقـامـ وـمـنـزلـتـ پـدرـ وـمـادـ رـاستـ.
برای تحقیق این منظور و وصول باین مقصود توجه به نکات ذیل
لازم و ضرور است:

اول. پـدرـ وـمـادرـ بـایـد اـزاـختـیـارـاتـ وـاسـعـهـ وـقدـرتـ مـطلـقـهـ خـودـ درـ
خـانـوـادـهـ سـوـءـ اـسـتـفـادـهـ نـنـمـایـنـدـ وـدرـ اوـامرـ وـاحـکـامـ خـوـیـشـ نـسـبـتـ بهـ
اطـفـالـ کـمـالـ دـقـتـ وـاهـتـیـامـ رـا مـجـرـیـ دـارـنـدـ وـاـگـرـ مـطـلـبـیـ قـابـلـ
قبـولـ وـعـملـ برـایـ فـرـزـنـدـانـ نـبـاشـدـ درـ تـنـفـیـذـ وـاجـرـایـ آـنـ إـصـرـارـ

نورزند زیرا اگر والدین اطفال مُستَبِد ایه و خود سراینه او افراد حکامی که علا" و فنا" برای کودکان ممکن الاجرا نباشد صادر رکنند آن دستورها به ناجار و از روی اضطرار موقوف آلاجرای خواهند ماند و بالنتیجه از قدر و مقام حاکم و آمر در انتظار کودکان حساس خواهد کاست و هرگاه والدین پافشاری نمایند و تند خوئی و تشدید راضامن اجرا فرار دهند به طفیان و عصیان کودکان کمک خواهند کرد پس قبل از صدور هر دستور تفکر و تدبیر دارای احتمال آن لازم است، بطوریکه اساس مقاومت اطفال در مقابل اولیاء و بازشدن روی بچه‌ها نسبت به پدر و مادر عدم رعایت این اصل است.

دوم اولیائی محترم علی الخصوص مادران باید همواره با کودکان خود به احترام رفتار کنند و آنان را موجودی فهیم و حساس و لازم-الاحترام بدانند و هرگز کلمات درشت و الفاظ ناروا نسبت به آنان بر زبان نرانند و در آحیان غلبه خشم و غضب و عارضه عصیت زمام ادب را از کف ننهند و به خود اجازه هتّاکی و فحاشی بهیچوجیه می‌الوجه نهند علی الخصوص از زدن اطفال جدعاً احتراز کنند و این باب را پروردی خانواده بازنسازند زیرا اینگونه سلوک و رفتار ناهنجار با اطفال خرد سال پرده احترام متقابل را از میلان بر میدارد و کودکان را نسبت به پدر و مادر جری می‌سازد و متدهای مهر و محبت را از صفحه قلب آنان زائل مینماید. این مطلب قابل انکار نیست که هر وقت مادر و پدری با فرزندان خود به احترام

رفتار کنند حرمت خود آنان نیز محفوظ خواهد ماند و هر وقت والدین با کودکان خوبیش از در بی احترامی وارد شوند اطفال نیز کم خود را مُلزم به رعایت حرمت چنین والدین بی باک و هتّاک نخواهند دید. سوم - پدران و مادران باید کودکان خود را از دوره خردی و طفولیت بروح اطاعت از والدین تربیت نمایند و پیوسته نصوص کتب مقدسه و گفتار بزرگان و دانشمندان را راجع به احترام پدر و مادر گاهی به لباس و عظم و نصیحت و گهی در قالب تشییل و حکایت، دمی از زبان گذشتگان و لحظه‌ای از نقطه نظر آیندگان برای آنان بهمان زبان کودکی شرح و بیان نمایند بطوری که آدنی تجاوز از جاده مستقیم اطاعت و احترام اولیاء در نزد اطفال گناهی عظیم و ذنبی جسمی محسوب گردد. و حتی به فکر و خاطرشنان نیز چنین قصور و فتوری خطور نکند و اگر خدای نخواسته از طفلی حرکتی سرزند که با احترام پدر و مادر و فق ندهد باید فوراً "نظر آن طفل" باین نکته معطوف و متوجه گردد و با تفهمی شود که این حرکت شایسته شأن و مقام طفل تربیت دیده نبوده و ممکن است قلب مادر و پدر را زان این رهگذر بر زندگ و خاطرشنان افسرده شود و این رنجش و افسردگی خاطر والدین البته در دنیا و آخرت برای اطفال دارای عواقب غیر مطلوبه خواهد بود.

چهارم - اولیائی اطفال باید به جد تمام اطفالشان را از معاشرت و مؤلفت با کسانی که مادران و پدرانشان را احترام نمی‌کنند و اعمال

آنان را بهباد انتقاد میدهند و بیوسته نزد این و آن ازوالد یعنی خود زبان به شکایت میگشایند بازدارند و موجبات دوری جگر گوشگان خود را از چنین معاشرین خطرناک بکمال حکمت فراهم آرند زیرا هیچ سُمّی کشنده‌تر برای اطفال از رفیق بد نبوده و نیست و براستی " یارید بند تربود از مارید ".

اگر نکات مذبوره به دقت رعایت شود انشاء الله اساس احترام والدین در عائله بیش از پیش محکم واستوار گردید و جامعه از این آفت خانمانسوز رهائی باید باید درست دعا و مناجات بد رگاه حضرت قاضی الحاجات بلند کرد و از ساحت قدس او جل جلاله رجا واستدعانمود که کلیه عائله‌ها را از این بلاپرها و بهمه توفیق عمل به احکام و نصوص الهیه عطا کند *إِنَّهُ سَمِيعٌ مُّجِيبٌ*.

ص ۱۵۵ تا ۱۵۷ مجموعه مقالات تربیتی

تألیف جناب فردوتن

تربیت و تعلیم

لسان عظمت در رجوب تربیت و تعلیم در کتاب مستطاب اقدس ام الکتاب آئین بهائی میفرمایند . قوله تبارگ و تعالیٰ **كُتِبَ عَلَىٰ كُلِّ أَبِّ تَرَبِيَةٍ أَبْنَهُ وَيَنْثُرُهُ بِالْعِلْمِ وَالْخَطِّ وَدُونِهِمَا عَمَّا حَدَّدَ فِي الْتَّوْحِيدِ**
والذی ترک ما امریه فللامناء ان یأخذ و منه ما یکون لازماً
ان کان غنیاً ولا يرجع الى بيت العدل إنما جعلناه مأوى الفقراء
والمساكين آیه‌های ۱۱۶ و ۱۱۵ - مضمون بیان مبارک بفارسی
چنین است :

(پرهر پدری فرض و واجب گردیده که پسر و دختر خود را بعلم و خط و بانچه که در الواح نازل شده تربیت نماید اگر پدری در آنچه که به آن مأمور گردیده اعمال ورزد باید امنای الهی مخارج تعلیم و تربیت اولاد وی را از او آخذ نموده و باین امر اقدام کنند و اگر والد استیطاعت مالی نداشته باشد تعلیم و تربیت فرزندان وی بر عهده بیت العدل است که مآثرنا پناهگاه فقراء و مستمندان قرارداده ایم .) حضرت بهاء الله جل آسمه آله‌بیهی تربیت را وسیله اعظم از برای حفظ اهل عالم و هدایت امم بشاهراه ترقی و کمال توصیف فرموده و نفس مقدس خویش را مربی عالم انسان معرفی نموده اند .

در این آئین بزد این آداب و اخلاق و سجایای روحانی را مقامی برتر و قدر و منزلتی بیشتر از علوم و کمالات ظاهری عنایت شده و

اهمیت آن بقدری مورد توجه و مطمئن نظر حق سُبحانهُ وَتَعَالَى بوده که میفرمایند : اگر والد د راین امر اعظم که از قلم مالکِ قدم د رکتاب اقدس نازل شده گفت نماید حق پدری ساقط شود ولدی الله از مقتضین محسوب " صفحه ۸۸ گنجینه حدود و احکام .

درباره تربیت و تقدم آن بر تعلیم در لوح آقامحمد ابراهیم نجّار قصی نازل قوله العزیز :

" تربیت و آدب اعظم از تحصیل علوم است طفل طَيِّبٌ و طَاهِر خوش طبیعت و خوش اخلاق و لُوْجاهِل باشد، بهتر از طفل بی ادب کشیف بد اخلاق ولو در جمیع فنون ماهرگرد دزیرا طفل خوشرفتار نافع است ولو جاہل طفل بد اخلاق فاسد و مُضِر است ولو عالم ولی اگر علم و ادب هرد و بیاموزد نورعلی نورگرد د ، " انتهی

(گنجینه حدود و احکام صفحه ۸۷)

شگی نیست که علوم مُتدَولَه : صرَّاعَى الْخُصُوص علوم نافع و مُتَرقِّی که مفتاح کشفِ اسرار طبیعت و نامنِ خیر و سعادت بندگان حضرت احمد بیک میباشد بفرموده حضرت عبد البهاء آرواحتناده اعظم منقبت عالم انسانی و مد اربتری و امتیاز وی از حیوان است در لوح دکتر فورال^(۱) از قلم مرکز میثاق نازل قوله العزیز :

" معلم و حکمت را اساسِ ترقی عالم انسانی مید اینیم و فلاسفه و سپیع -
النظر را ستایش می نمائیم "

دریایان این فصل توجه باین نکته مهم ضروری است که در دیانت

بهائی تعلیم و تربیت دختران ارجح والزم از تربیت پسران است حضرت مولی الوری در لوح تعلیم و تربیت میفرمایند : " زیرا این بنات وقتی آید که مادر گردند واول مُرَبّی طفل، مادر راست " انتهی حضرت عبد البهاء جَلَّ بَيَانُه میفرمایند

" . . . زن‌صورت‌الله‌یه چه در رکتاب اقدس وجهه در رسایر السراج اینست : باید پدر و مادر اطفال خویش را تعلیم‌آداب و علوم نمایند یعنی علوم بقدر لزوم تاطفی بی‌سود نماند خواه از زنان و خواه از ذُکُور اگر چنانچه عاجز باشد بیت‌العدل تکفل تعلیم‌آن اطفال را بنماید در هر صورت باید طفلی بی تعلیم ماند این از جمله فَرَائِضِ قَطْعِيَّة است که اهمال در آن سبب قهر و غضب‌الله‌ی میشود . "

(۱۳۱ کتاب منتخباتی از آثار مبارکه درباره تعلیم و تربیت)

بشارات مربوط به محل ظهور

حضرت بها الله در کتاب مستطاب ایقان اشاره میفرمایند که آنچه در این ظهور مبارک واقع از جزئی وکلی در آثار و کتب مقدسه اخبار و تبشير گشته حتی در مورد سکونت جمال مبارک در بگداد و هدایت ناس شریعه الهیه. چنانکه میفرمایند :

"**فَالْوَقْلُهُ الْحَقُّ : وَاللهِ يَدْعُوا إِلَى دِارِالسَّلَامِ** (۱) وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطِ مُسْتَقِيمٍ

ص ۱۳۵ ایقان

چنانکه میدانیم جمال مبارک حدود یازده سال در بگداد تشریف داشتند وزائرین برای زیارت ایشان راهی آنجامیشدند و اظهار امر علی‌نی آنحضرت نیز در سال ۱۸۶۳ میلادی در آیام خروج از این شهر واقع شد .

(۱) شهر بگداد را منصور خلیفه عبّاسی در ۷۶۲ میلادی پنهانهاد و آنرا "دارالسلام" خوانده پایتخت عباسیان قرارداد که البته در زمان سلطنت آل عثمان دیگر بگداد پایتخت نبود .

(۲) (چنین فرموده و فرمایش او حق است: و خداوند بسوی دارالسلام (بغداد) دعوت مینماید و هر که را بخواهد برآه راست هدایت میفرماید .) اشاره به آیه ۲۵ سوره یونس

(۳) (ایشان در دارالسلام نزد پروردگارشان هستند و در آنچه انجام میدهند او ولی و راهنمای ایشان است .) آیه ۱۲۷ سوره انعام

بشارات ادیان درباره محل ارتفاع نداء

برد رگه وست چون رسی گولبیک کانجانه سلام راه دارد نهعلیک
این وادی عشق است نگهدارقدم این ارض مقدس است فاخل نعلیک
حضرت ولی امرالله میفرمایند :

"در این ارض آقدس و سرزمین مقدس "لانه و آشیانه جمیع انبیاء" —
"وادی طوی" "بُقْعَهُ بَيْضَاءَ" و "أَرْضِ نُورَاءَ" مَنْفَى زُورَاءَ و مدینه کبیره
و ارض سر، قریب ثلث حیات مقدس و بیش از نیمی از دوره رسالت
خوبیش را صرف فرموده حضرت عبد البهاء در این مقام میفرمایند "اگر
چنانچه تعریض آعد انبود و این نفی و تبعید واقع نمیگشت عقل باور
نمیکرد که جمال مبارک از ایران هجرت نمایند و در این ارض مقدس
خیمه برآفرانند" و نیز میفرماید که وقوع این کیفیت و تحقق این امر
یعنی نفی مبارک باراضی مقدبه "در دو سه هزار سال پیش از
لسان انبیاء" بشارت داده شده بود و "خداآوند پویده وفا نمود
زیرا به بعضی انبیاء وحی فرموده وبشارت بارض مقدس داده که
رَبُّ الجنود در تو ظاهرخواهد شد". قرن بدیع جلد دوم ص ۲۸۵
از جمله شواهد آثار مبارکه در کتب مقدسه و احادیث واردہ آیات
و بشارات زیر میباشد :

"... خدا از میان بوته بهوی ندارد و گفت ای موسی ای موسی
گفت لبیک. گفت بدینجا نزد یک میان علیین خود را از یا بهایت
بیرون کن زیرا مکانی که در آن ایستاده ای زمین مقدس است ...".

* طُوبَى لِمَنْ زَارَ عَكَا وَطُوبَى لِمَنْ زَارَ زَائِرَ عَكَا^(۱)
 * أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِمَدِينَتِي عَلَى شَاطِئِ الْبَحْرِ . . . يُقَالُ لَهَا عَكَا^(۲) از
 أَهَادِ بَيْتِ نَبَوَى . نَقْلُ ازْسَعِيهِ لَوْحٌ مبارِكٌ خَطَابٌ بِشِيخِ مُحَمَّدٍ تَقِيٍّ
 نَجَفِي .
 * إِنَّ هَذِهِ الْأَرْضَ الْمُقدَّسَةَ أَرْضُ الْمِيعَادِ أَيْ تَقْوُمُ فِيهَا الْقِيمَةُ الْكُبُرَى
 مُحْسِنُ اللَّهِ بَنْ آعْرَابِي
 (هَمَانَا اِيَّنَ اَرْضَ مَقْدَسِ اَرْضِ مِيعَادٍ اَسْتَ يَعْنِي كَهْ دَرَانِ قِيَامَتِ
 كُبُرَى بِرِبِّا مِيشُودَ)

- (۱) (خُوشًا بحال آنکه عكا را زیا رت کند و خوشًا بحال آنکه زائر عكا را زیارت نماید)
 (۲) (آگاه باشید درباره شهری که در ساحل دریا قرار گرفته بشما—
 خبر میدهیم . . . به آن عكا گفته میشود .

تورات سفر خروج باب سوم آیه ۳
 " شریعت از صهیون و کلام خداوند از اورشلیم صادر خواهد شد و او امت‌ها را داوری خواهد نمود . . ."
 اشعیا باب دوم آیه ۳
 " بیابان و زمین خشک شاد مان خواهد شد . . . شوکتِ لبنان و زیبائی کرمِ وشارون بآن عطا خواهد شد . . ."
 اشعیا باب ۳۵ آیه ۱
 * وَ اَسْتَمِعْ يَوْمَ يَنَادِي الْمُنَادِ مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصِّيَحَةَ
 بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ " سوره ق - آیه ۴۱ و ۴۲
 (بشنو (ندای حق را) روزی که منادی از مکان نزدیک نداریم کند .
 روزی که خلق آن صیحه (اسرافیل) را به حق بشنوند آنروز روز
 خروج (ظهرور است)

توضیح : در تمام تفسیرهای اسلامی محل ارتفاع این نداصخره
 بیت المقدس ذکر شده یعنی از جبل کرمی که جبل مقدس و جبل
 بیت الله باشد (نقل از فرائد) - از حضرت امیر المؤمنین (ع) روایت
 شده که پس از ذکر علائم آخرالزمان فرمودند : «خَيْرُ الْمُسَاكِينِ يَوْمَئِذٍ
 الْبَيْتُ الْمُقدَّسُ لِيَأْتِيَنَّ زَمَانٍ عَلَى النَّاسِ يَتَمَنَّى أَحَدُهُمْ أَنَّهُ مِنْ
 سُكَّانِهِ »^(۱) مبادی استدلال ص ۳۴۶

(۱) (بهترین مسکن ها در آنروز بیت المقدس خواهد بود . هر آنچه زمانی بر مردم خواهد آمد که هر یک از ایشان آرزو نماید که از ساکنین آن جا باشد .)

درس عربی

درس هفتم :

یکبار دیگر بمطلوب نوار مربوط به درس ششم بادقت گوش فرا
د هید و سپس قواعدی را که مربوط به این درس است مرور نمایید و
مطمئن شوید که کاملاً قواعد را یاد گرفته‌اید سپس به حل تمرینات
زیر درکمال دقت اقدام فرمائید.

۱- سه فراز زیر از کلمات مبارکه مکنونه را در دفتر تمرینات نوشته
معانی آنها را تکمیل کنید و سپس با توجه به معنی، جملات اسمیه
را تشخیص داده جداگانه بنویسید واجزاء جمله (مبتدا وخبر) را
تعیین کنید.

یا ابن الرّوح - حقیٰ علیکَ كَبِيرٌ لَا يُنسىٰ وَ فَضْلُكَ عَظِيمٌ
فَراؤش نمی‌شود
لَا يُقْسَىٰ وَ حَبْيٰ فِيكَ مَوْجُودٌ لَا يُقْطَعُ لَىٰ وَ نُورٰكَ مَشْهُودٌ
پوشیده نمی‌گردد
لَا يَخْفَىٰ .
پنهان نمی‌گردد

یا ابن الإنسان - لِكُلِّ شَيْءٍ عَلَامَهُ وَ عَلَامَهُ الْحَبْتُ الصَّبَرُ فِي قَضَائِي
وَالْأَصْطِبَارُ فِي بَلَائِي .

یا ابن الإنسان - بَلَائِي عِنَادِي ظَاهِرُهُ نَارٌ وَ نِقْمَهُ وَ بِإِطْنَهُ نُورٌ وَ
انتقام

رحمه فاستیق إلیه لتكون نورا آزليا و روحا

پس پیشی بگیر بسوی آن (برای اینکه باشی نوری از لی و روی
قدمیاً) و هو امری فاعرفة.

جاده انى پس بشنا س اورا

۲- جملات زیر را بدقت بخوانید و با توجه به معنی، جمله‌های
اسمیه و فعلیه را جدا کنید واجزاء آنها را تعیین نمایید نوع
اعراب هرجز را مشخص کنید (معنی جملات را کامل کنید)
توجه:

الف - در عرضی از جملات فعلیه که فعل آن باصطلاح لازم است
احتیاج به مفعول نمی‌باشد مانند: طَارَ الْعُصُفُورُ (پرید گنجشک)
طار فعل لازم است بنابراین احتیاجی به مفعول ندارد. ولئن
اگر فعل جمله ما متعدد باشد حتماً نیاز به مفعول دارد. مثلاً
در جمله اکل لصی الخبز (کودک نان را خورد) خبز مفعول
وقتی بگوئیم خورد کودک جمله ما کامل نیست چون نورا "شنونده
سوال می‌کند چه چیزی را آنوقت باید بگوئیم خبز یعنی نان را ولی
در جمله (پرید گنجشک) ملاحظه می‌فرمایید که سووالی برای شنونده
پیش نمی‌آید.

ب - اگر خبر جار و مجرور باشد معمولاً بر مبتدا مقدم می‌شود مثلاً
در نماز وسطی زیارت کرد به:
لَهُ الْأَمْرُ وَ الْخَلْقُ (برای اوست عالم) أمر و خلق این جمله اسمیه

است وله خبرآن است که برمبدأ مقدم شده یعنی جلوتر از مبتدأ آمد است و در واقع جمله بوده:
الْأَمْرُ وَالْخَلْقُ لَهُ (امر وخلق ا زیراً اوست) بنابراین مبتداد راین جمله (امر) است که با تأخیر وبعد از خبرآمده و (خلق) نیز بوسیله واوکه آن را او عطف می‌گویند به مبتداء معطوف شده و اعراب آن را گرفته است.

(د) وقسمت فوق را بدفتر قواعد منتقل کنید)

- ۱- رَزْقُ اللَّهِ الْحَسِينٌ
- ۲- عَلَيْكَ التَّحْمِيدُ وَالثَّنَاءُ
- ۳- الْمَاعِظُ
- روزی داد
- ۴- نَامَ الصَّبِّيُّ فِي فِرَاشِهِ
- ۵- لَهُ الْقُوَّةُ وَالْإِقْدَارُ وَ
- خوابید درسترش
- ۶- لَهُ الْعِزَّةُ وَالْجِبَارُ
- ۷- جَاءَ الْمُعْلَمُ
- ۸- أَنَا عَبْدُكَ
- کلاماً يظهر
- دارائی
- من عنديک هومقصود قلبی ومحبوب فوادی
- ۹- يَقْرَعُ الْمُشْكِنَ بِأَفْضَلِكَ
- می‌کوبد
- ۱۰- بَعْدُكَ أَحْرَقْنَى
- ۱۱- لَكَ الْحَمْدُ يَا إِلَهِي
- د وری تو سوزاند مرا
- ۱۲- عِصَياني
- انقض ظهری
- ۱۳- أَتَى الْمَالِكُ
- ۱۴- ضَحِكَ أَحْمَدُ
- ۱۵- الْصَّبُورُ
- شکت پشت مرا
- ۱۶- يُوسُفُ ثُوبَهُ نَظِيفٌ
- ۱۷- جَلْسَ عَلَيْهِ
- کلید گشايش است

لغات واصطلاحات نشریه شماره ۱۷

أَرْبَابِ الدَّوْعَى: صاحبان داعیه جدید یا مسلک جدید
أَرْجَحُ : بهتر (ین) - خوبتر (ین)
الْحَاجُ : در طلب چیزی اصرار و پافشاری کردن ، خواستن بالتماس
الْزَمْ : لازم تر، واجب تر، با پیشه تر
إِنَّهُ سَمِيعٌ مُّجِيبٌ : بد رستیکه او شنوا و پاسخ دهنده (اجابت گنده)
است .

أَوْسَعُ : وسیع نر

أُولَى الْكِتَاب : صاحبان کتاب (اهل ادیان)
بَأْسَاءُ : سختی ، مشقت
بَحْثٌ : خالص ، مخصوص ، قطعی
بُحُورِدَم : دراهای خون
بِرْ : نیکی ، نیکوکاری
بَنَاثُ : دختران - مفردان : بنت

پیشوري : فرضیه - علم نظری - تصور علمی
تبخر : بسیار دانشمند ، درامری علم و اطلاع بسیار داشتن
تلامیذ : شاگردان - مفرد آن : تلمیذ
تنفیذ : اجرا کرن و روان کردن فرمان و نامه ، نفوذ کردن
حَالَكُ ، حَالَكَهُ : بسیار تاریک وسیاه ، بسیار سیاه
حَثَانُ : بخشاینده ، بسیار مهربان ، از نامهای باریتعالی

خانقاہ: محل اجتماع درویشان، جائی که مشایخ و درویشان در آن
بسربزند و عبادت کنند

دارالبیوار: جهنم، محل هلاکت
در رکات: درجات پست

رمح: نیزه

رزا یا: مفرد آن رزیه بمعنی بلای بزرگ، مصیبت شدید
زمام: افسار، عنان، مهار—جمع: آزمۀ

سنجایا: عادت‌ها، خوی‌ها طبیعت‌ها، مفرد آن: سنجیه
سمپیر: افسانه‌گوی شب، هم صحبت

صلای عام: آوازدادن و خبرگردان عموم مردم
ضراء: سختی و تخطی، زیان، محنت

طُور: محدوده، آستانه، درگاه، حد واندازه
طکه‌ور: پاک، پاک کننده

طیار: پرآن، پرنده، پرتاب شده
ظلیل زائل: سایه، ازین رفتنه

غیث هاطل: باران، ریزندۀ
فآلخ نعلیک: کفشهای اپاریافزار خود را بیرون بیناورد

فضلا علی الآخیار: بخاطر تفضل و بخشش نسبت به نیکوکاران و
برگزیدگان

فلسفه: علم دوستی، حکمت، علم بحقایق اشیاء، بحث در کلیات

علوم، تفکر و تعمق درباره زندگی وسعی در توفیق به
کنجکاوی درباره پدیده‌های ذهنی و درونی، فیلسوف:
دوست دارندۀ علم و حکمت.

فوالله ی تفسی رسیده: پس قسم به کسیکه جان من در دست اوست.
فَوَاللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ: پس قسم به خداوندی که هیچ معبدی
جز او نیست.

قاضی الحاجات: برآورندۀ حاجت‌ها، یکی از نامها و صفات—
باری تعالی

قوت: روزی، خوراک، غذا

لابدا: به ناچار، از روی ناچاری واجبار

متوایته: پشت سرهم، پی دری، بد و انقطاع

نمخلی بست: (مظوراً یعنیست که) تصویری نمود — **مُخْبِل:** وسیله، حمل و نقل

مدار: مسیر، حل دور زدن، آنچه که چیزی برآن می‌گردد.

مراشد: جمع: شید بمعنی راه‌های کسیکه صوفیان تقلید ازاوکنند.

مُسْتَدِعَیَات: خراشها و درخواست‌ها

موافق: بهم پیوستن، باهم وصلت کردن

مُؤَالفَت: انس و الفت گرفتن:

مُلْهَم: الهام شده، کسیکه امری با او الهام یاتلقین شده.

منفی: سُرگون شده، نفی و تبعید شده.

مُوقُوف آلاجراء: کاری که اجرای آن ویا ادامه آن بازداشت شده،

متوقف شده .
وحدة : به تنها بی .

اalam مربوط به نشریه ۱۷

ارضِ اقدام : منظور عکا و حیفا است .
ارضِ سر : ادرنه — عدد ادرنه بحساب ابجد مطابق لغت سر
۲۶ میشود .

ارضِ نوراء : مقصود اراضی مقدسه است .
ابن فارض : شرف الدین ابوحفص عمر بن علی از اعاظم شعرای
متصوفه د رمصر و مکه در اوائل قرن هفتم هجری بود . قصائد تائیه
گبری و تائیه صغری و فائیه و یائیه او مشهور است .
بُقْعَةٌ بَيْضاً : منظور عکا است .

بیت سلیمان غنام : بیت مبارک واقع در محله کرخ در مجاورت رود —
خانه و معروف به منزل میرزا موسی باسی میباشد که بعد از بیت اعظم
نامیده شد و محل طواف اهل بها قرار گرفت . میرزا موسی فرزند
حاج میرزا هادی جواهیری است که از قلم اعلی به حرف البتاء ملقب
گردید .

چهار فرقه در قزوین : در اوقات غیبت جمال مبارک در جبال کردستان
مومنین بیان به فرق مختلفه منقسم شده بودند . جمعی پس از
حضرت اعلی تابع یحیی آزل بودند و به آزلی و مرآتی موسوم و جمعی

نیز به قدد وسی و فرهانی و بیانی معروف و دسته‌ای هم بنا بُفاد
آنجا که عیان است چه حاجت به بیان است) مدعی مکافته و
شہود و عیان بودند و در مقابل بیانی‌ها بعیانی موصوف گردیدند .
جلوه ظهور حی قدر پس از مراجعت از کردستان جمیع این طرق
وهمیه را نسخ فرموده حقیقت شریعت الله و صراط مستقیم را به
بندگان بنمود .

نوراء : در اینجا منظور بغداد است . — جلة — همچنین نام
 محلی نزد یک ری یا در ری : منظور طهران است . زیرا بنابرحد
منقول از حضرت صادق (ع) در آنجا ۸۰ نفر از رجال شهید میگردند
(و) شاهدات ۸۰ نفر از نقبای ارض در طهران در جریان واقعه
رمی شاه مصدق حدیث مذبور آشکار گردید .

سُقْرَاط : فیلسوف و دانشمند نامی یونان که در ۴۶۹ ق . م . در
آین متولد شد و علوم عصر خود را فراگرفت و حکیمی نورانی و معلم و
مربي اخلاقی گردید تا سرانجام به اتهام فاسد کردن اخلاق
جوانان و بی اعتقادی بخدایان یونانیان محکوم به مرگ و فناشد .
اما بقای ابدی و عزت سرمدی یافت که ۲۳۰ سال بعد از قلم
سلطان احدیت در لوح حکمت به "سید الفلاسفه" ملقب گردید .

سلیمانیه : منطقه و شهری است که نشین در شمال عراق عرب و
نزد یک مرز ایران که سابقه تاریخی و بسیار قدیمی دارد . حتی
مشهور است که کشتی گیلگاش پادشاه افسانه‌ای بابل در ده هزار

سال قبل از میلاد در همین منطقه پهلو گرفته است.
شارون : نام گوهی است در اراضی مقدسه — منطقه ساحلی
شارون بین کوه گریل و تل اوپو است.

ضوفیه : مکتبی است عرفانی که به اسامی مختلفه در مذاهب هندو،
بودائی، یهود و نصرانی وجود داشته است. در اسلام از قرن دوم
هرجی ظاهر و در قرن هفتم بصورت مکتب فلسفی واضحی مبنی بر
وحدت وجود، عشق الهی، بقای روحانی و فنا جسمانی، تصنیفیه
باطن و تزکیه، نفس برای حصول عرفان حقيقی و نظائر آن درآمد.
اوائل صوفیان مُقْدَس به اجرای ضروریات شرعی نیز بودند ولی بعد
این قید را از دست داده و بطور مُفرط توجه به اشراق و کشف و
شهود قلبی نمودند و در دوره‌های بعد، از این افراط کاستند و
باعتدال گردیدند.

عُگَّل : از قدیمی ترین شهرهای عالم بر ساحل مدیترانه در فلسطین
است که فنیقی‌ها در حدود ۱۵ قرن قبل از حضرت موسی (تقریباً)
پنج هزار سال قبل (آنرا بنادر ند و چون بشکل مثلث بود آنرا عوک
نامیدند). بند ریچ عاکو، عگه و بعد عگا شد این شهر در جنگها
دست بدست شد و مگر تحت تسلط بعضی ممالک اروپائی و —
آفریقائی قرار گرفت تا آخر الامر جزء مُتصربات ترکان عثمانی شد
که آن شهر رام محل نَقْی و طرد مُحکومین به حبس ابد قرار داد.
زیرا مرکز حشراتِ موزده و کنافات و دارای آب تلخ و شور و هوای —

مُتحَقّق بود و مشهور است که اگر پرنده از آن عبور میکرد می‌افتد.
این شهر بعدت ۲۶ سال تبعیدگاه و سجن حضرت بهاءالله و
عائله مبارکه گردید تعدادی از اسامی والقب عکاد رتاریخ و در
الواح مبارکه عبارتست از:

پتولمائیس (به زبان یونانی)، سن ژان داکر (فرانسوی)، ارض —
میعاد، ارض کثیب حمرا (سرزین ریگزار تپه مانند پرنگ سرخ)،
بُقْعَهٔ أَحَدِيَّه نَوْرَاء، بُقْعَهٔ حَمْرَاء، مَأْدَبَهُ اللَّه (سفره خدا)، —
ملحمة کُبری (محل جنگ وکشتار بزرگ)، مدینه مُحَصَّنَه (شهرداری
قلعه و حصار)، وادی التَّبَل (نبيل بحساب ابجد مطابق عگا
میشود)

فلسفه وسیع النَّظر : در مقابل این دسته از حکماء فلسفه تنگ
نظر قرار دارند که به خاتمیت و محمد و دیت در حکمت معتقد نند
یعنی میگویند هرجه لازم بوده مایافته ایم و دیگر چیزی باقی نماند
که کسی بیاموزد. بنابراین نسبت به پدیده‌های تازه شگاک بوده
جُرأَتِ قَدَم پیش گذاشتن بخود نمیدهند. در صورتیکه فلسفه
وسیع النَّظر معتقد نند که فکر باید سیّال و جاری باشد و کسی آنرا
متوقف ننماید و از جریان بازندارد.

فیثاغورث^(۱) : (حدود سال ۵۰۰ ق.م. — ۵۸۰) فیلسوف و ریاضی
دان مشهور یونانی است که جمعیّتی اخلاقی، فلسفی، سیاسی
ولی سری و بآداب و قواعد خاص تشکیل داد و در ریاضیات نیز

ابد اعات واکنشات بسیار نمود بعد ازاو پیرو انش زیاد شدند

وبه فیشا غوریان مشهور گشتند . (۱) Pythagoras

قصیده : نوعی از شعر که بیشتر درباره مرحبا و روز و با مسائل اخلاقی است و تعداد آبیاتش بیش از ۱۶ میباشد — (تاییته قصیده‌ای است که به حرف تختم شده باشد)

قصیده هنر ورقائیه : این قصیده نیز در بحر تاییه کبری و با همان قافیه قصیده این فارض درایا م سلیمانیه از قلم جمال مبارک عز — نزول یافته است .

مدینه کبیره : مقصود شهر اسلامبول است .

صریم : نام دختر عمه حضرت بهاءالله و همسر برادر ایشان (حاج میرزا رضا قلی) — مریم خانم عارف و موقن و بسیار مورد عنایت حق بودند . ایشان بعد از سجن سیاه چال بعدت یکماه از حضرت بهاءالله با فد اکاری پرستاری نمودند . پس از استقرار هیکل مبارک در عکا عازم زیارت و تشریف گردید ولی شوهر و بستگانش مانع شدند و او اشعاری مبنی بر سوز و گداز خود از این حرمان سروده است الواح متعدده بافتخار او از قلم مبارک نازل گشته و پس از صعود مسأله ایها زیارت نامه مخصوص از قلم مبارک در حق او نازل گردیده در آن زیارت نامه او را به " ورقه الحمرا " ملقب فرموده و " فخر رجال " نامیده اند .

نبیل زرنده یا نبیل اعظم : لقب جناب ملام محمد زرنده است ایشان

در جوانی چوپان بودند در عهد اهلی موئمن شدند و در طول عهد ابهی از عشاق شیدائی جمال ابهی و از سود ایشان آن — طلعت کبریا بودند و بلایای کثیره تحمل نمودند . تاریخ " مطالع الانوار " را ایشان برشته تحریر درآوردند که به شرف ملاحظه حضرت بهاءالله عز ترجمه حضرت ولی امرالله مشرف و معزز گردید ایضاً اشعار عاشقانه و عارفانهای از جمله (مثنوی) از ایشان باقی است . الواح مهمهای با عزاز ایشان از قلم رحمن عز نزول یافته است که از آن جمله سوره آدم میباشد و سوره الحج وغیره ، شرحی از احوالشان در تذکرة الوفا و در تاریخ خودشان مسطور است .

وادی طوی : اسم یا وصف محل نزول وحی الهی بر حضرت موسی در دفعه اولی میباشد . همان محلی که بحضرت موسی خطاب " فاخْلَعْ نَعْلَيْكَ " میرسد .

فورل (Forel) : دکتر هنری اگوست فورل از اطباء متخصصین روانی و از محققین حشره‌شناسی و بررسی کنندگان احوال مورچگان و از دانشمندان سویی است که نامش در دائرة المعارف هامشبور است در ۱۹۲۰ بهائی شد ولوح مفصلی در پا سخ سوءالات وی از قلم مرکز میثاق عز صدور یافته که در خطابات اروپا و آمریکا و نیز در مکاتیب جلد سوم مندرج است .

موسسه ملي مطبوعات امری
١٣١ بدیع